rada pre reklamu

Rada pre reklamu, Šustekova 51, 851 04 Bratislava

Arbitrážny nález

Arbitrážna komisia Rady pre reklamu (ďalej len „Komisia“) ako orgán Rady pre reklamu (ďalej len „Rada“) príslušný podľa článku 5, druhej hlavy I. časti Etického kódexu reklamnej praxe (ďalej len „Kódex“) postupom podľa čl. IV Rokovacieho poriadku Arbitrážnej komisie Rady pre reklamu (ďalej len „Poriadok“) vydáva v súlade s čl. V ods. 1 a 2 Poriadku tento

n á l e z :

Vonkajšia reklama (billboard): „Chceš pohodlie alebo rodinu?“
zadávateľa: Nadácia Christiana Slovakia

je v rozpore

s ustanovením čl. 14 ods. 9 Kódexu.

Rada ako združenie etickej samoregulácie zaevidovala sťažnosť od fyzickej osoby, okres Poprad, voči vonkajšej reklame (billboard): „Chceš pohodlie alebo rodinu?“ zadávateľa: Nadácia Christiana Slovakia. Podľa názoru sťažovateľa je reklama v rozpore s ustanoveniami o slušnosti a spoločenskej zodpovednosti Kódexu, nakoľko využíva citový nátlak a manipuláciu. Sťažovateľ uvádza, že „*Kontrast medzi „šťastnou rodinou“ a „osamelou ženou“ v kombinácii s bulvárnym titulkom o slávnych osobnostiach slúži výhradne na vyvolanie pocitu viny a strachu. Reklama nevedie konštruktívnu diskusiu, ale zneužíva ľudské emócie a stigmatizuje ženy, čo je v rozpore so spoločenskou zodpovednosťou reklamy.*“ Sťažovateľ sa súčasne domnieva, že reklama je tiež v rozpore s čl. 14 Kódexu (Pravdivosť reklamy), nakoľko zavádza verejnosť uvádzaním štatistického údaja 1,5 milióna potratov bez akéhokoľvek časového kontextu. Sťažovateľ uvádza: „*Od vzniku samostatnej SR v roku 1993 je však toto číslo približne štyrikrát nižšie (cca 350- až 400-tisíc podľa NCZI).*“

Rada sa obrátila na zadávateľa so žiadosťou o stanovisko. Zadávateľ svoje vyjadrenie Rade nedoručil.

Popis reklamy:
Ide o veľkoplošný billboard, ktorý obsahuje text v znení: „CHCEŠ POHODLIE ALEBO RODINU?
Počet vykonaných potratov na Slovensku: 1,5 MILIÓNA“
Vľavo hore je umiestnené logo zadávateľa. Obrazová scéna sa odohráva na pláži pri mori. V ľavej časti obrazu sedí na deke mladá žena v slamenom klobúku a smutne číta noviny. Noviny obsahujú článok otočený smerom do ulice s názvom „Matky ktorých slávnych osobností zvažovali potrat?“, pod ktorým je ilustrácia detského plodu v maternici a vzhľadom na malú veľkosť písma nečitateľný text článku. Vedľa ženy je vidno pohár bieleho vína, ležiaci svetlý pes a hnedá kožená taška s retiazkou. V pravej časti obrazu je rodina so štyrmi deťmi (dve dievčatá a dvaja chlapci). Všetci sa usmievajú a spoločne stavajú hrad z piesku.

Názor Komisie:
Komisia preskúmala sťažnosť, vyjadrenie zadávateľa a dôkazový materiál a na základe skutočností, ktoré sú jej známe a z dostupných informácií dospela k týmto záverom:

V zmysle Kódexu reklama nesmie obsahovať štatistiku (štatistické údaje), výsledky prieskumu ani výsledky výskumu prezentované spôsobom, ktorým sa zveličuje alebo nepravdivo rozširuje platnosť reklamného tvrdenia. Štatistika (štatistické údaje), výsledky prieskumu a výsledky výskumu použité v reklame musia byť aktuálne, ak je to obvyklé a možné, a pre priemerného

spotrebiteľa jasne identifikované, a to najmä uvedením ich zdroja a relevantných časových údajov (čl. 14 ods. 9 Kódexu).

Komisia v prvom rade uvádza, že neupiera zadávateľovi právo prezentovať a podporovať myšlienky smerujúce k podpore rodiny, materstva či k ochrane života. Pri posudzovaní reklamy je však podstatný nielen jej komunikačný zámer, ale aj spôsob, akým sú jednotlivé tvrdenia prezentované a aké informácie reklama poskytuje svojim recipientom. V predmetnom prípade tvorí významnú, až dominantnú súčasť reklamného posolstva údaj o počte vykonaných potratov na Slovensku, ktorý podporuje hlavné posolstvo reklamy.

Predmetný štatistický údaj „1,5 milióna“ vykonaných potratov na Slovensku je prezentovaný bez uvedenia zdroja a časového obdobia, ku ktorému sa vzťahuje. Reklama teda neposkytuje žiadne bližšie informácie, na základe ktorých by si priemerný recipient mohol overiť pôvod údaja ani posúdiť, za aké obdobie bol uvedený počet zaznamenaný a či je údaj aktuálny.

Komisia zdôrazňuje, že samotné použitie štatistického údaja v reklame nie je v rozpore s Kódexom. Takýto údaj však musí byť prezentovaný spôsobom, ktorý umožňuje recipientovi porozumieť jeho významu a rozsahu platnosti reklamného tvrdenia. V predmetnom prípade absencia zdroja a časového kontextu neumožňuje recipientovi náležite posúdiť prezentovaný údaj, a to ani v prípade, ak by samotné číslo vychádzalo z dostupných štatistických podkladov a bolo by pravdivé. Komisia zároveň prihliadala na skutočnosť, že údaj o počte potratov tvorí podstatnú súčasť hlavného posolstva reklamy, a preto je jeho zrozumiteľná a kontextuálne správna prezentácia osobitne dôležitá.

Keďže reklama neuvádza zdroj štatistického údaja ani relevantné časové údaje, ktoré by umožňovali posúdiť jeho pôvod, aktuálnosť a rozsah platnosti, Komisia dospela k záveru, že údaj nie je prezentovaný spôsobom zodpovedajúcim požiadavkám Kódexu a reklama je tak v rozpore s čl. 14 ods. 9 Kódexu.

Na základe vyššie uvedeného Komisia na svojom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 8. 10. 2026, hlasovaním rozhodla, že vonkajšia reklama (billboard): „Chceš pohodlie alebo rodinu?“, zadávateľa: Nadácia Christiana Slovakia je v rozpore s ustanovením čl. 14 ods. 9 Kódexu a sťažnosť sťažovateľa je opodstatnená.

Komisia preto v súlade s čl. V ods. 2 písm. a) Poriadku apeluje na zadávateľa reklamy, ktorý sa vyzýva k zmene alebo úprave posúdenej reklamy a k zamedzeniu jej ďalšieho šírenia v pôvodnej podobe.

Poučenie:
Zadávateľ reklamy alebo sťažovateľ môžu požiadať Radu o preskúmanie nálezu v lehote do troch pracovných dní od odoslania nálezu, len ak zaplatia poplatok a
a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na posúdenie reklamy a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia osoby, ktorá o preskúmanie žiada,
b) namieta sa porušenie Poriadku alebo
c) namieta sa neoznámenie konfliktu záujmov niektorého člena Komisie.

Poplatok spojený s preskúmaním nálezu vo výške 30 EUR pre fyzickú osobu alebo 300 EUR pre právnickú osobu je potrebné uhradiť na č. účtu Rady: IBAN SK15 1100 0000 0026 2210 7629. Variabilný symbol: číslo sťažnosti uvedené v záhlaví tohto nálezu.

rada pre reklamu

V Bratislave dňa 22. 10. 2026

Mária Tóthová Šimčáková v.r.
predsedníčka Komisie